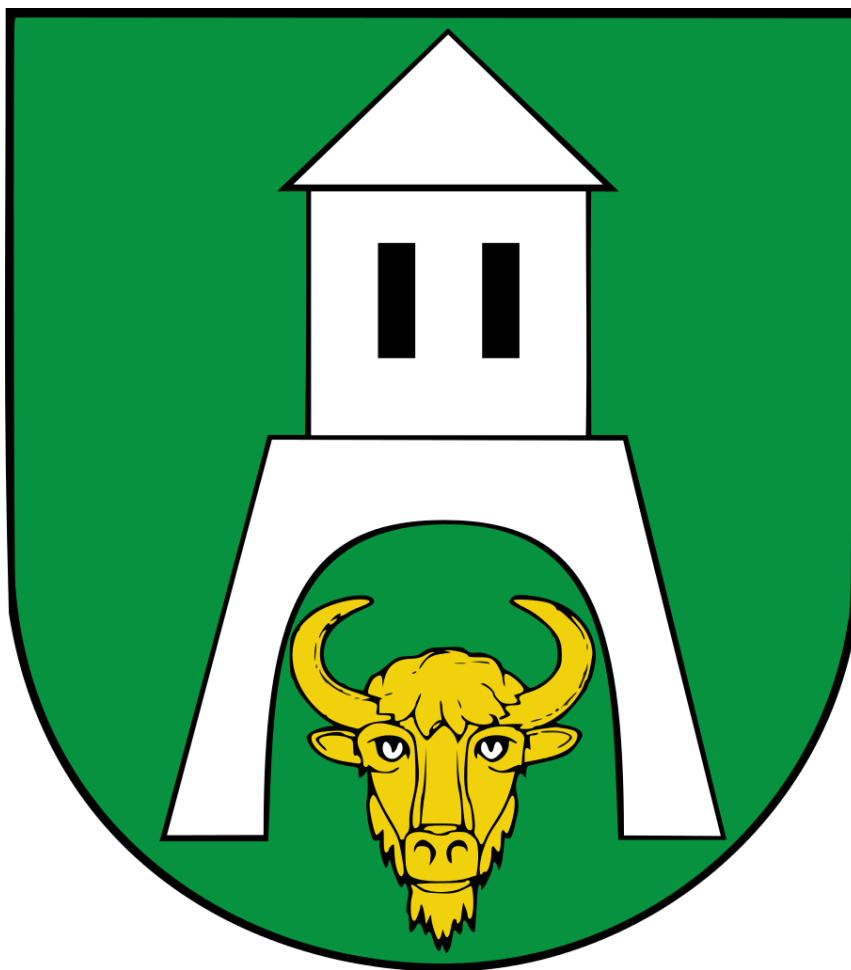

RAPORT O STANIE GMINY

Białowieża 2022 rok

1. Ogólna charakterystyka

Gmina Białowieża położona jest we wschodniej części województwa podlaskiego, w powiecie hajnowskim, w odległości 80 km od stolicy województwa Białegostoku. Jest jedną z 9 gmin powiatu hajnowskiego. Od wschodu granica gminy wyznaczona jest przez granicę państwową polsko-białoruską. Na północy graniczy z gminą Narewka, od zachodu z gminą Hajnówka. Ogólna powierzchnia gminy w granicach administracyjnych wynosi 203,2 km², co stanowi 1,0% powierzchni województwa podlaskiego i 12,5% powiatu hajnowskiego. Ponad 87,7% obszaru gminy stanowią tereny leśne i zielone wchodzące w skład Puszczy Białowieskiej.

Liczba miejscowości: 10, w tym Białowieża, Budy, Teremiski, Pogorzelce – wsie, Czerlonka, Grudki, Dziedzinka – osada, Zwierzyniec, Przewłoka, Podcerkwy – osada leśna

Liczba sołectw: 8

Lp.	Sołectwo	Sołtys
1.	Budy	Jolanta Niemcunowicz
2.	Czerlonka	Anna Borowska-Berend
3.	Grudki	Jan Micun
4.	Podolany	Urszula Podłaszczyk
5.	Pogorzelce	Aleksander Dackiewicz
6.	Stoczek	Grzegorz Orzechowski
7.	Teremiski	Jowita Morawska
8.	Zastawa	Piotr Buszko

Ulice: 41

ul. Browaska,

ul. Brzozowa

ul. Cegielniana

ul. Centura

ul. Dębowa

ul. gen. Brygady Pilota Michała Polecha

ul. Graniczna

ul. Grudkowska

ul. Jesionowa

ul. Kamienne Bagno

ul. Kolejowa

ul. Krzyże

ul. Leśna

ul. Łowiecka

ul. Meleszkowska

ul. Mostowa

ul. Nowa

ul. Ogrodowa

ul. Paczoskiego

ul. Pałacowa

ul. Parkowa

ul. Podleśna

ul. Polna

ul. Południowa

ul. Puszczańska

ul. Rysia

ul. Rieczna

ul. Sarnia

ul. Simony Kossak

ul. Sportowa

ul. Stacja Towarowa

ul. Stoczek

ul. Tropinka

ul. Wilcza

ul. Wojciechówka

ul. Zastawa

ul. Zaulek Bartników

ul. Zaulek Osoczników

ul. Zaulek Rudników

ul. Żubrowa

ul. Żurawia

Parki: 2

Park Dyrekcyjny

Park Pałacowy

Demografia według stanu na 31 grudnia 2022.

Tabela. Liczba mieszkańców (stałych i czasowych) gminy Białowieża z podziałem na miejscowości.

Lp	Miejscowość	Pobył stały	Pobył czasowy
1.	Białowieża	1529	292
2.	Budy	61	2
3.	Czerlonka	70	0
4.	Grudki	157	4
5.	Podcerkwy	3	0

6.	Pogorzelce	52	4
7.	Teremiski	65	1
8.	Zwierzyniec	4	0

Urodzenia

W roku 2022 w gminie Białowieża urodziło się 13 osób (w tym 8 mężczyzn i 5 kobiet). Dane zarejestrowane przez wszystkie USC.

Małżeństwa

W roku 2022 w Gminie Białowieża zawarto 13 małżeństw (w tym 6 przez mieszkańców Białowieży). Dane zarejestrowane przez USC Białowieża.

Zgony

W roku 2022 zmarło w Gminie Białowieża 51 osób (w tym 11 mężczyzn i 40 kobiet). Dane zarejestrowane przez wszystkie USC.

Realizacja uchwał

W roku 2022 Rada Gminy podjęła 57 uchwał.

Podjęte stanowiska Rady Gminy Białowieża w roku 2022:

- 1) W sprawie przebiegu ścieżki rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej na odcinku Hajnówka – Białowieża. Rada poparła przebieg ścieżki według „wariantu północnego”. W tej sprawie były podjęte dwa stanowiska. W stanowisku z dnia 3 listopada 2022 roku zostały zawarte następujące zapisy: „W imieniu mieszkańców Gminy Białowieża, apelujemy o rozpoczęcie procedury inwestycyjnej komunikacyjnej ścieżki rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 689 na odcinku Hajnówka - Białowieża. W naszej ocenie, jest to ważna i potrzebna inwestycja dla obszaru całej Puszczy Białowieskiej, a dla naszej gminy ma znaczenie podstawowe. zwracamy się o szybkie i skuteczne zakończenie procesu koncepcyjnego i rozpoczęcie realizacji tej niezwykle ważnej inwestycji. Jesteśmy, jako region, w trudnej sytuacji gospodarczo-ekonomicznej i potrzebujemy

impulsu do odbudowy potencjału turystycznego w obszarze przygranicznym jakim jest Puszcza Białowieska. Zwracamy uwagę na następujące aspekty, potrzeby pilnej realizacji ścieżki rowerowej wzdłuż drogi Hajnówka - Białowieża:

1. Wybudowana ścieżka rowerowa ma podstawowe znaczenie komunikacyjne dla ruchu rowerowego pomiędzy centrum powiatu - Hajnówką a naturalnym węzłem turystycznym jakim jest Białowieża. Jest to jednocześnie trasa najkrótsza.
2. Wzrost bezpieczeństwa wszystkich użytkowników drogi Hajnówka - Białowieża, drogi, która jest wąska, kręta i przynajmniej w okresie sezonu turystycznego obciążona dużym natężeniem ruchu. Zabranie ruchu rowerowego z tego odcinka poprzez wybudowaną obok drogi ścieżki rowerowej ma podstawowe znaczenie dla bezpieczeństwa wszystkich grup jej użytkowników.
3. Przebieg ścieżki wzdłuż drogi nr 689 nie stworzy dodatkowych osi komunikacyjnych w Puszczy Białowieskiej. To od tej drogi istniejącymi łącznikami można dojechać do wielu atrakcji turystycznych, czy osad puszczańskich.
4. Sąsiedztwo drogi wojewódzkiej pozwoli na szybkie dotarcie do rowerzystów wymagających pomocy medycznej/ratunkowej. Do Białowieży przyjeżdża wielu rowerzystów pokonując duże odległości w ciągu dnia i nasza miejscowość dla nich jest często zakończeniem wielogodzinnej i wielokilometrowej trasy rowerowej. Zapewnienie bezpiecznego dojazdu wszystkim rowerzystom, a tym długodystansowych w szczególności, musi być priorytetem.
5. Ścieżka poprzez wykorzystanie nowych technologii i rozwiązań technicznych, stanie się przykładem dbałości o ochronę przyrody i troski o człowieka i jego bezpieczeństwo. To Województwo Podlaskie i jego Zarząd będą autorami tego sukcesu.
6. Proces inwestycyjny powinien być jak najkrótszy i skuteczny. Mnożenie kolejnych wariantów ścieżki i wątpliwości, nie świadczy o trosce ich autorów o rozwiązanie problemu, a jest w naszej ocenie próbą zablokowania tej inwestycji na zawsze.

Prosimy o analizę naszego stanowiska będącego przejawem troski o właściwy kierunek rozwoju regionu Puszczy Białowieskiej i Gminy Białowieża. Prosimy o realizację ścieżki rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 689 pomiędzy Hajnówką a Białowieżą.”

Po przeprowadzeniu wieloetapowych konsultacji społecznych, które nie dały zamierzonego efektu tj. wyboru najkorzystniejszego wariantu ograniczającego negatywny wpływ na obszary cenne przyrodniczo oraz zadowalającego wszystkie środowiska i grupy społeczne, podjęto decyzję o podziale dokumentacji projektowej na dwa odcinki tj.: odcinek I – Hajnówka – Białowieża (koniec rezerwatu) i odcinek II – Białowieża (koniec rezerwatu) – granica państwa. W zakresie odcinka I Podlaski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Białymstoku wystąpił do

Marszałka Województwa Podlaskiego o powołanie Zespołu, który w ramach swej pracy dokona analizy proponowanych wariantów na odcinku I pod względem merytorycznym.

- 2) W sprawie Puszczy Białowieskiej, w którym to Rada wnioskowała ponownie o zmiany zapisów powołujących ten obiekt jak również wnioskowała o ujęcie w opracowywanym planie zarządzania tym obszarem wniosków Rady Gminy Białowieża. Treść Stanowiska:

„Stanowisko Rady Gminy Białowieża z dnia 20 maja br. oraz wcześniejsze stanowiska odnoszą się do podstawowych i uzasadnionych potrzeb mieszkańców naszej gminy w zakresie korzystania z przestrzeni Puszczy Białowieskiej jak też odnawialnych zasobów przyrodniczych na jakie składają się: drewno, rośliny, grzyby, zwierzęta z naszego terenu. Takie użytkowanie jest usankcjonowane prawnie i historycznie od ponad 500 lat.

Wynika także wprost z Europejskiej Karty Samorządu Terytorialnego jako składnik tożsamości europejskiej i nazywane są małymi ojczyznami. Dlatego żądamy przyjęcia i wdrożenia naszych wniosków, które kierujemy do Pani Minister i poprzez Pani Minister ręce do instytucji zarządzających Obiektem Światowego Dziedzictwa Puszcza Białowieska i im doradzających a w szczególności:

1. Złożenie nowego wniosku renowacyjnego dla Transgranicznego Obiektu Światowego Białowieża Forest, w którym po wniesieniu koniecznych uwag krytycznych, zgodnie z pkt. 127 Wytycznych Operacyjnych do realizacji Konwencji Światowego Dziedzictwa, dodane zostanie (do kryterium IX I X):

– kryterium V tzn. „Puszcza Białowieska jest wybitnym przykładem tradycyjnego sposobu użytkowania terenu, reprezentatywnego dla obszaru Podlasia będącego tygłem kulturowym i obrazującym interakcję człowieka ze środowiskiem w długim okresie czasu, podatnym współcześnie na skutki nieodwracalnych zmian”;

–w uzasadnieniu podkreślone będzie, że wprowadzeniu zapisów o wyjątkowym charakterze współtworzonych przez człowieka i naturę w okresie ponad 500 lat zbiorowisk leśnych Puszczy Białowieskiej. Przywróci to możliwość tradycyjnego korzystania z odnawialnych dóbr Puszczy Białowieskiej przez społeczności lokalne. Powyższy zapis potwierdzi prawo samorządów i ludności lokalnej tych terenów zapisane w Europejskiej Karcie Samorządu przyjętej przez Polskę do czynnego uczestnictwa w zarządzaniu Dobrem oraz korzystania z zasobów przyrodniczych z poszanowaniem zachowania uniwersalnej wartości obiektu.

–Kryterium V to powinno mieć zastosowanie do wszystkich obszarów Puszczy Białowieskiej położonych poza Białowieskim Parkiem Narodowym i ścisłymi rezerwatami przyrody, czyli chroniącymi procesy naturalne, a nie wybrane elementy przyrody – stosownie do celów zapisanych w rozporządzeniach ustanawiających te rezerваты.

2. Zmianę zasięgu obecnie istniejących i zapisanych na mapach przez Ministerstwo Środowiska stref ochronnych Światowego Obiektu, w związku z całkowitym brakiem konsultacji na ten temat z samorządami lokalnymi i mieszkańcami.

Rada Gminy Białowieża podtrzymuje wyrażone wcześniej stanowisko, że zasięgi 1 i 2 strefy ochrony Obiektu Światowego Dziedzictwa pokrywają się z granicami Białowieskiego Parku Narodowego i granicami rezerwatów przyrody w Puszczy Białowieskiej (strefa ochrony procesów naturalnych). Pozostałe strefy Obiektu służą prowadzeniu zrównoważonej gospodarki uwzględniającej aktywny udział człowieka w procesach przyrodniczych, w tym pobieranie z tych terenów użytków leśnych łącznie z drewnem. Strefa buforowa (bufor) powinna zostać utworzona wokół wszystkich osad i polan osadniczych położonych w puszczy Białowieskiej jej szerokość należy zaprojektować na minimum 1,0 – 1,5 kilometra.

3. Absolutnie konieczne jest niezwłoczne przywrócenie możliwości użytkowania drewna (rosnącego i leżącego) w strefach buforowych i strefie trzeciej na potrzeby lokalnej ludności (drewno użytkowe do przerobu w lokalnych zakładach i opałowe). Docelowo drewno na te cele powinno być priorytetem a nie celem ubocznym – zgodnie z paragrafem 9. Porozumienia z dnia 4 lipca 1996 roku podpisanego przez Ministra Środowiska i samorządy. Drewno należy również pobierać w trakcie prac z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa publicznego i pożarowego z 50 metrowych (lub szerszych o ile przepisy stanowią inaczej) stref przyległych do dróg publicznych granicy państwa oraz wzdłuż granic z gruntami innej własności.

4. Minęło ponad 25 lat (04.07.1996r.) od podpisania przez samorządy gmin puszczańskich z Ministrem Środowiska Porozumienia w sprawie poszanowania naszych mieszkańców regionu Puszczy Białowieskiej praw i potrzeb w związku z wówczas planowanymi zamianami form zarządzania Puszcą. Minister w porozumieniu zapewniał nas, że w kwestiach dostępności niezbędnego nam drewna, płodów runa leśnego nie będzie żadnego problemu. Od z górą dziesięciu lat dostęp do wystarczającej ilości drewna użytkowego i opałowego jest ograniczony, a w ostatnich latach całkowicie niemożliwy. Proces zamierania całych połąci lasu odciał mieszkańców gminy od terenów grzybo- i jagododajnych z uwagi na miliony martwych i niebezpiecznych tym samym drzew. Brak żywych drzew, zarastanie znacznych połąci lasu trawami i paprociami

powoduje zanikanie grzybów zwyczajowo przez nas zbieranych i ustępowanie jagodzisk. Uważamy, że respektowanie Porozumienia jakie zostało podpisane przez Pani Minister poprzedników ponad 25 lata temu należy do kanonu dobrych praktyk administracji państwowej.

5. Zgodnie z paragrafem 2. Wyżej przywołanego Porozumienia z 4 lipca 1996 r. Polany: Białowieska, Masiewska, a także wokół wsi Pogorzelce, Teremiski i Budy oraz Czerlonka mają być wyłączone z projektowania form ochrony przyrody na tym terenie. Zapis ten ma zagwarantować mieszkańcom trwałość użytkowania i zarządzania swoją własnością oraz prawo lokalnego samorządu (Rad Sołeckich i Rady Gminy Białowieża). To one muszą wydać zgodę na zmianę form ochronnych. Obecnie zarówno zakazy wynikające z Planu Ochrony Białowieskiego Parku Narodowego, jak też z Planu Ochrony Obszaru NATURA „Puszcza Białowieska” są traktowane jako nadrzędne w stosunku do prawa własności czy praw samorządu lokalnego i to bez rekompensowania utraty wartości nieruchomości, i wymiaru podatku należnego gminie od nieruchomości. Przypominamy, że obowiązujący obecnie plan ochrony Białowieskiego Parku Narodowego oraz Obszaru Natura 2000 został przyjęty i podpisany przez Ministra Środowiska wbrew stanowisku Rady Gminy i bez uwzględnienia jej uwag.

6. Zbieractwo grzybów i owoców runa leśnego ma być nadal zagwarantowane dla mieszkańców naszego regionu – tereny poza rezerwatami przyrody Paragraf 5. Porozumienia z dnia 4 lipca 1996 roku – nie ma zatem wątpliwości czy należy usuwać martwe zagrażające upadkiem drzewa z terenu poza rezerwatami przyrody. Zgodnie z zobowiązaniem Ministra Środowiska powinny być one dostępne i bezpieczne do przebywania mieszkańcom i turystom.

7. Ubolewamy, że przez 25 lat ignorowano zawarte Porozumienie i wszelkie działania szczególnie w ostatnich dziesięciu latach pominęły nasz samorząd co w piśmie Pana Ministra z 2019 roku znalazło swoje potwierdzenie.

8. Domagamy się stworzenia spójnego programu zrównoważonego rozwoju Gminy Białowieża, w tym czynnej ochrony środowiska przyrodniczego, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju i wspierania OZE, infrastruktury turystycznej i usług okołoturystycznych, a także drobnego przetwórstwa drewna i wytwórczości rzemieślniczej. Rada Gminy Białowieża jest gotowa do niezwłocznego przystąpienia do rozmów i opracowania kompleksowej koncepcji ochrony środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem korzystania z różnych źródeł energii odnawialnej, modernizacji systemu wodno-ściekowego i pozostałej infrastruktury liniowej. Uważamy, że ochrona środowiska, spójna w odniesieniu do wszystkich jego elementów, w tym człowieka z jego dziedzictwem kulturowym i tradycjami, w naszym terenie musi być racjonalna i wzorcowa dla innych regionów.

9. Obszar naszej Gminy w 99% objęty jest różnymi formami ochrony przyrody, które zawierają się terytorialnie w Obszarze Natura 2000 PLC 200004 Puszcza Białowieska i Obiekcie Światowego Dziedzictwa UNESCO Nasza gmina jest z tego silnie ograniczona. W żaden sposób nie jest to rekompensowane. Żądamy stworzenia odpowiedniego programu rekompensat – specjalnego finansowania dla naszej szczególnej w skali świata puszczańskiej gminy (takich sformułowań używają rozmaici specjaliści i media). Wnoskujemy o wsparcie w wysokości 1 grosza rocznie za metr kwadratowy powierzchni objętej którąkolwiek formą ochrony przyrody na obszarze Gminy Białowieża.

Pozostajemy gotowi do rozmów i uzgodnień jeśli tylko zauważać będą one obecność i potrzeby mieszkańców Gminy Białowieża.”

Na powyższe stanowisko Ministerstwo Klimatu i Środowiska Sekretarz Stanu Główny Konserwator Przyrody Małgorzata Golińska poinformowała, że odpowiedź będzie udzielona po uzyskaniu stanowiska Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Gmina Białowieża współpracuje i jest członkiem następujących stowarzyszeń i związków:

- Lokalna Organizacja Turystyczna „Region Puszczy Białowieskiej”
- Podlaska Regionalna Organizacja Turystyczna
- Związek Gmin Wiejskich Województwa Podlaskiego
- Związek Gmin Regionu Puszczy Białowieskiej
- Stowarzyszenie Euroregion Puszczy Białowieskiej
- Stowarzyszenie Samorządów Polskich Współdziałających z Parkami Narodowymi
- Lokalna Grupa Działania Puszcza Białowieska

Podstawą przystąpienia do w/w stowarzyszeń w każdym przypadku była uchwała Rady Gminy poprzedzona informacją dotyczącą działalności poszczególnych stowarzyszeń. Przystąpienie do stowarzyszeń nakłada na nas obowiązek uiszczania składek członkowskich. We wszystkich przypadkach wysokość składki uzależniona jest od ilości mieszkańców. I tak, składki członkowskie na ww. stowarzyszenia i związki w 2022 roku wyniosły 19 094,98 zł:

2. Informacje finansowe.

- wykonane dochody budżetowe 17.265.366,24 zł w tym:
bieżące 16.632.175,87 zł co stanowi 96,33 % dochodów ogółem
majątkowe 633.190,37 zł co stanowi 3,67 % dochodów ogółem
- wykonane wydatki budżetowe 17.114.983,02 zł w tym:
bieżące 13.523.274,63 zł co stanowi 79,01 % wydatków ogółem
majątkowe 3.591.708,39 zł co stanowi 20,99 % wydatków ogółem

Na dzień 31.12.2022 r. :

- zadłużenie z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek wynosi 2.570.940,00 zł.
- należności wymagalne budżetu ogółem 2.020.371,15 zł
- wynik wykonania budżetu 2022 r nadwyżka 150.383,22 zł

Wykonane inwestycje (zakończone):

- a) Instalacja fotowoltaiczna na budynku Centrum Aktywności Lokalnej w Białowieży oraz zagospodarowanie kąpieliska rekreacyjnego przy budynku – 50.000,00 zł
- b) Zakup autobusu BUS-CENTER IVECO Daily 65C – 388.253,76 zł
- c) Garaż blaszak – 17.100,00 zł
- d) Przebudowa ulicy Sarniej, Puszczańskiej w Białowieży – 1.020.546,42 zł
- e) Zakup ciągnika rolniczego Deutz-Fahr – 338.371,50 zł

3. Informacja o stanie mienia komunalnego (stan na 31.12.2022 r.).

Sporządzenie informacji o stanie mienia komunalnego gminy nastąpiło w oparciu o ustawę z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (t.j Dz. U. z 2022 poz.1634 z późn. zm.)

Sporządzona informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Białowieża (stan na dzień 31.12.2022 r.) obejmuje dane o majątku Gminy Białowieża jaki odnotowano w okresie od dnia 01.01.2022r. do dnia 31.12.2022 r.

Dane oparte zostały na faktycznych wielkościach wykazanych w sprawozdaniach finansowych i księgach rachunkowych.

W przedłożonej informacji zastosowano układ obejmujący:

- Dane o przysługujących Gminie Białowieża prawach własności,
- Dane dotyczące innych niż własność praw majątkowych,
- Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego, w stosunku do danych wykazanych w poprzedniej informacji o stanie mienia komunalnego
- Dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonania prawa własności i innych praw majątkowych oraz z wykonania posiadania,
- Inne dane i informacje o zdarzeniach mających wpływ na stan mienia komunalne.

MIENIE ZEVIDENCJONOWANE W GMINIE BIAŁOWIEŻA WG. STANU 31.12.2022r.

Lp.	NAZWA	Wartość
1	Grunty	2 193.730,00
2	Budynki mieszkalne	316.783,62
3	Budynki niezamieszkałe	2.168.334,69
4	Obiekty inżynierii lądowej	583 380,98
5	Rurociągi, linie telekomunikacyjne	16 301 121,29
6	Wodociągi	1 029 712,38
7	Drogi	10.650.108,32
8	Kotły i maszyny informatyczne	1.745.369,85
9	Zespoły komputerowe	180.188,85
10	Maszyny i urządzenia pozostałe	128.626,13
11	Maszyny i urządzenia do robót drogowych:	50 838,16
12	Środki transportu:	3.149.634,72

	Samochód ratownictwa drogowego Peugeot 335	133 750,00
	Samochód Mercedes Benz	524 300,00
	Samochód Scania	940 047,04
	Autobus Szkolny Autosan	336 598,00
	Ciągnik MTZ 80	30 082,00
	Ciągnik Pronar	85 650,10
	Ciągnik KIOTI	105 833,19
	Przyczepa do ciągnika T653	25 978,98
	Przyczepa rolnicza do ciągnika	2 852,92
	Czerpak do ciągnika	1 586,00
	Ładowacz z ramą	14 422,54
	Kosiarka bijakowa Kangu	21 586,50
	Ładowacz czolowy TUR 0822	1 730,00
	Plug do ciągnika	1 830,00
	Plug	21 777,00
	Mieszarko betoniarka	1822,20
	Zagęszczarka	6 466,00
	Plug do ciągnik Kacper	9 272,00
	Przyczepa do ciągnika T654/2	16 525,49
	Kosiarka profesjonalna zero-skręt marki FERRIS ISX800	40.467,00
	Samochód osobowy Toyota Proace City	88 878,00
	Przyczepa lekka	11.581,50
	Ciągnik rolniczy Deutz-fahr	338.371,50
	Autobus BUS-CENTER IVECO	388.253,76
13	Pozostałe urządzenia tele i radiotechniczne	1.320.747,56
14	Urządzenia przeciwpożarowe	107 660,95
15	Pozostałe narzędzia, przyrządy ,ruchomości i wyposażenie gdzie indziej niesklasyfikowane Budowa otwartych stref aktywności	331.874,71
	OGÓLEM NA DZIEŃ 31.12.2022 R	40.241.544,34

W 2022 r przyjęto na stan następujące środki trwałe na ogólną kwotę 1.885.427,27 zł :

1. Instalacja fotowoltaiczna na budynku Centrum Aktywności Lokalnej w Białowieży oraz zagospodarowanie kącika rekreacyjnego przy budynku – 50.000,00 zł
2. Zakup autobusu BUS-CENTER IVECO Daily 65C – 388.253,76 zł
3. Garaż blaszak – 17.100,00 zł
4. Przebudowa ulicy Sarniej, Puszczańskiej w Białowieży – 1.020.546,42 zł
5. Zakup ciągnika rolniczego Deutz-Fahr – 338.371,50 zł
6. Urządzenia przeciwpożarowe (pompa zanurzeniowa, zestaw poduszek zestaw do wyważania drzwi) – 37.528,00 zł
7. Przyczepa lekka WNP SUSKI – 11.581,50 ZŁ
8. Huśtawka bocianie gniazdo, huśtawka ważka – 22.046,09 zł

Zdjęto ze stanu środków trwałych środki o ogólnej wartości 182.091,83 zł

- komputer szt 8– 26.478,75 zł
- Laptop szt 3- 12.000,00 zł
- ekran zewnętrzny – 54.900,00 zł
- rejestrator monitoring – 3.348,00 zł
- kamera lutlet monitoring – 1.350,54
- urządzenia przeciwpożarowe – przekazane dla OSP Białowieża -37.528,00 zł
- lokal mieszkalny Czerlonka 13/1 – 17.086,54 zł
- lokal mieszkalny Czerlonka 29/2 – 29.400,00 zł

CZĘŚĆ OPISOWA DOTYCZĄCA GRUNTÓW GMINNYCH

Grunty:

Ogólna powierzchnia gruntów stanowiących własność Gminy Białowieża stanowi 119,5120 ha.

13 nieruchomości oddanych jest w użytkowanie wieczyste o łącznej powierzchni **3,3223 ha.**

Wartość gruntów ustalona w trakcie inwentaryzacji na 31 grudnia 2022r. wynosi **2 193 730,00zł.**

Działki rolnicze są to w większości działki przekazane przez rolników na Skarb Państwa, które przeszły na własność Gminy w procesie komunalizacji, w dużej ilości są to działki dożywotniego użytkowania. Działki rolne stanowiące własność Gminy Białowieża w większości są wdzierżawione w celu użytkowania rolniczego.

Działkami budowlanymi określono zarówno te zabudowane budynkami, takimi jak: świetlice, remiza, oczyszczalnia ścieków, sklepy, działki niezabudowane położone na terenach nie objętych miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Budynki :

W zasobach Gminy Białowieża znajdują się następujące budynki:

1. Budynki związane z administracją: budynek remizy, budynek garażu typu blaszak wraz z utwardzeniem terenu pod garażem OSP w Białowieży (na działce nr geod. 975/3 obr. Białowieża).

Budynki mieszkalne

Lp.	Nr działki	Miejscowość/Obręb	Powierzchnia użytkowa (m ²)	Powierzchnia gruntu (m ²)	Wartość bud. mieszkalnego	Wartość bud. Gosp.	Wartość gruntu
1	1164/3	Białowieża, ul. Stoczek 53	89,0	1000	3 373,17	brak	1066
2	196/1	Białowieża, ul. Pałacowa 28/1	52,6	461	2 286,95	320	1351
3	271/3	Białowieża, ul. Krzyże 4 (współwłasność)	176,71	1572	15 261,78	brak	4608
4	436/10	Grudki 6/1	56,53	1878	22 100,00		
5	436/11	Grudki 8/6	28,49	1804	10 971,59		
6	436/8	Grudki 13/2	24,30	2642	10 167,00		
7	887/6	Czerlonka 13/2	115,33	1672	42 900,00		
8	887/18	Czerlonka 21/1 i 21/2	69,79 i 53,30	436	77 100,00		

9	887/20	Czerlonka 25/2	62,65	551	29 300,00		
10	887/22	Czerlonka 27/1	195,30	727	94 100,00		
11	887/22	Czerlonka 27/2	67,80	727			
12	887/22	Czerlonka 27/3	57,72	727			

Budynki gospodarcze oraz lokale użytkowe:

Gospodarcze:

- na działce nr geod. 1196 obr. Białowieża, pow. użytkowa 55m², wartość **9 100,45 zł**;
- na działce nr geod. 887/9 obr. Budy, pow. zabudowy 178 m², wartość **5 082,00 zł**;
- na działce nr geod. 887/10 obr. Budy, pow. zabudowy 178 m², wartość **14 145,00 zł**.

Lokale Użytkowe:

Obręb Białowieża

- na działce nr geod. 1196- pow. użytkowa 84,5 m², wartość **7 082,67 zł**;
- na działce nr geod. 1192- pow. użytkowa 62,1 m², wartość **16 957,53 zł**;
- na działce nr geod. 888- pow. użytkowa 44 m², wartość **100 577,05 zł**;

Obręb Zastawa - Krzyże

- na działce nr geod. 797/26- pow. użytkowa 157,02 m², wartość **351 868,00 zł**.

Część opisowa dotycząca wynajmu lokali i dzierżawy gruntów gminnych

Na dzień 31 grudnia 2022 r. wydzierżawione było **32 ha 7848 m²** gruntów rolnych oraz **3 lokale użytkowe** o łącznej powierzchni **190,60 m²**. Z tytułu dzierżawy i najmu w roku 2022 uzyskano dochód w wysokości około 599.331,95 zł.

Część opisowa dotycząca wieczystego użytkowania gruntów gminnych

Łączna powierzchnia działek – 3ha 5884 m². Są to działki zabudowane budynkami stanowiącymi odrębny od gruntu przedmiot własności.

Łącznie dochód, tj. opłata roczna z tyt. użytkowania wieczystego wynosi 16.390,45 zł.

Lp.	Nr działki	Użytkownik wieczysty	Powierzchnia	Wartość	
1	641	Białowieża – Masarnia - Biozon	m2	4862	94 031,00
2	585/2	Białowieża - Hotel Białowieski	m2	5294	106 039,00
3	1275/3	Białowieża - Biozon	m2	6386	145 345,00
4	1275/2	Białowieża - Hermes	m2	3050	147 437,00
5	1275/4	Białowieża - Hotel Białowieski	m2	11052	269 116,00
6	89/2	Białowieża - PGE Sarnia	m2	90	10 925,00
7	889/4	Białowieża - PGE Szkoła Podstawowa	m2	136	
8	973/9	Białowieża - droga pomiędzy ul. Sportowa a Urzędem	m2	53	3 319,00
9	105/4	Budy – osoba fizyczna	m2	500	1 052,00
10	1002	Działka przy ul. Tropinka 41- 3 użytkowników osoby fizyczne)	m2	1591	4 223,00
11	787	Działka przy ul. Stoczek 132 - 5 użytkowników osoby fizyczne	m2	1070	4 300,00
12	199	Podolany - sklep	m2	600	1 433,00
13	115	Teremiski – osoba fizyczna	m2	1200	15 468,00
	RAZEM			35884	802 688,00

Budynki i lokale stanowiące mienie komunalne gminy:

- Na nieruchomości oznaczonej nr geodezyjnym 1015 o pow. 2,1643 ha położonej w Białowieży, obręb Zastawa – Krzyże, teren oczyszczalni ścieków znajdują się budynki wraz z urządzeniami przynależnymi stanowiące wartość **3 354 524,84 zł.**

- Na nieruchomości oznaczonej nr geodezyjnym 797/26 o pow. 0,5299 ha położonej w Białowieży, obręb Zastawa – Krzyże, teren Parkingu Gminnego znajduje się budynek służący jako miejsce spotkań rozwoju społeczności lokalnej o wartości **63 490,57zł.**

- Na nieruchomościach oznaczonych nr geodezyjnym gruntów 887/6, 887/20, 887/22, 887/23 oraz 887/18 położonych w Białowieży, obręb Budy, osada Czerlonka, znajdują się budynki mieszkalne z 9 lokalami stanowiącymi własność Gminy Białowieża o łącznej wartości **272 800 zł**;
- Na nieruchomości oznaczonej nr geodezyjnym 436/10 położonej w Białowieży, obręb Podolany, osada Grudki znajduje się budynek mieszkalny z 1 lokalem stanowiącym własność Gminy Białowieża o wartości **22 100 zł**;
- Na nieruchomości oznaczonej nr geodezyjnym 436/8 położonej w Białowieży, obręb Podolany, osada Grudki znajduje się budynek mieszkalny z 1 lokalem stanowiącym własność Gminy Białowieża o wartości **10 167 zł**;
- Na nieruchomości oznaczonej nr geodezyjnym 436/11 położonej w Białowieży, obręb Podolany, osada Grudki znajduje się budynek mieszkalny z 1 lokalem stanowiącym własność Gminy Białowieża o wartości **10 971 zł**;
- Na nieruchomości oznaczonej nr geodezyjnym 271/3 o pow. 0,1572 ha położonej w Białowieży, obręb Zastawa – Krzyże, znajduje się budynek mieszkalny z wyodrębnionymi 6 lokalami mieszkalnymi, z których 3 stanowią własność Gminy Białowieża o wartości **15 261,78 zł**;
- Na nieruchomości oznaczonej nr geodezyjnym 1164/3 o pow. 0,0277 ha położonej w Białowieży, obręb Białowieża, znajduje się budynek mieszkalny z wyodrębnionymi 2 lokalami mieszkalnymi o wartości **3 373,17 zł**.

Ogólna wartość inwentarzowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej według stanu na dzień 31.12.2022r. wynosi **12.072.578,89 zł**.

Lp.	Nazwa środka trwałego	Opis środka trwałego	Kwota
1.	Kanalizacja sanitarna Grudki 2001r.	Długość sieci= 2335 mb . Kanał sanitarny grawitacyjny PCV DN:200 L=1.235 mb. Studzienki inspekcyjne PE 315(33szt). Kanał tłoczny PCV DN:110 L=771 mb. Przyłącza kanalizacyjne PCV DN:160 L=329 mb. Przepompownia Metalchem V= 4,75m ³ (1szt) -2 pompy, moc 2,2kW, Qp= 6,7 l/s; H=11m.	606 859,00
2.	Kanalizacja sanitarna ul. Podolany I,II 2001r.	Długość sieci= 3286 mb . Kanał sanitarny grawitacyjny PCV DN:200;250 L=2.558 mb.,studzienki inspekcyjne PE 315 (64 sztuk). Kanał tłoczny PCV DN:110 L=728 mb. Przepompownia Metalchem (3szt): P1;2 pompy;moc 1,65 kW;Qp= 6,21 l/s;H=3,87m. P2;2 pompy;moc 1,65kW;Qp=5,00 l/s;H=6,83m. P3;2 pompy;moc 1,65 kW;Qp=5,00l/s;H=6,84m.	1 559 774,00

3.	Zewnętrzna sieć wodociągowa ul. Tropinka 2005r.	Długość sieci - 495mb	45 320,93
4.	Wodociąg Grudki 2010r.	Długość linii wodociągowej z rur PCV Dn.100 o dł. 795 mb , hydrant przeciwpożar.(1 szt), zasowy liniowe (4szt) DN:100	87 043,92
5.	Wodociąg i kanalizacja ul. Brzozowa 2010r.	Sieć wodociągowa z rur PCV DN. 100 o dł.540mb. Kanalizacja sanitarna z rur PCV DN. 200 o dł. 445mb.	205 223,52
6.	Sieć wodociągowa i kanalizacja ul.Żurawia 31.10.2014r.	Sieć wodociągowa 63 mm wykonana z rur PE-HD 90*8,2 PN 16 SDR 11, zakończona hydrantem naziemnym o przekroju 80 mm. Wodociąg – dł.123,09 mb.Dz.Nr ewid. 351,353 obr.Podolany (10 000 zł).Sieć kanalizacji sanitarnej tłocznej 110 mm wykonana z rur PE-HD 50*3,7 PN 10.0 SDR 13,6.Kanalizacja dł. 116,63 mb Dz. Nr ewid.351,353 obr.Podolany (10.000 zł)	20.000,00
7.	Kanalizacja sanitarna wsi Puszcząńskich – Pogorzelce, Teremiski, Budy, Białowieża, ul. Sportowa, Żubrowa, Zastawa 2011r.	14 km 922 m	5 034 048,82
8.	Wodociąg Pogorzelce – Budy z przyłączami we wsi Budy 2000r.	Z rur PCV Dn:110 o dł. L=3.745 mb, PCV Dn:80 o dł. L=2.100 mb, przyłącza do budynków z rur PE Dn:32 o dł. L=1.356 mb.	334 822,00
9.	Wodociąg Klimiuk	118mb	45 674,00
10.	Wodociąg Pogorzelce.	Sieć wodociągowa z przyłączami domowymi we wsi Pogorzelce Wodociąg Pogorzelce 1998rSieć wodociągowa PCV DN 110- dł. 3885 mb.,węzły 80 hydrantowe(szt.6), zasowy liniowe 100(szt.5). Podłączenia domowe PE 32 i 40 - dł. 762 mb wraz z instalacją wewnętrzną stal.ocynk. 20mm i wodomierzami 20mm(szt.28/762mb)	137 526,68
13.	Kanał sanitarny w Białowieży.Stoczek, Zastawa 1999r.	Kanalizacja sanitarna grawitacyjna PCV DN: 200L=13.254mb	2 408 546,46

14	Przepompownia Metalchem ul.Zastawa Krzyże Grudki	DN: 1400 (5szt)	309 444,00
15.	Kanał sanitarny tłoczny 1999r.	Długość 363mb, PCV DN: 80	20 197,32
16.	Kanał sanitarny tłoczny 1999r.	Długość 873mb, PCV DN: 100	55 982,40
17.	Przyłącza kanalizacji sanitarnej ul. Zastawa 2000r.	Z rur PCV DN:160 o długości 99mb (17szt.)	8 156,61
18.	Przyłącza kanalizacji sanitarnej	ul. Browaska, Meleszkowska, Waszkiewicza, Krzyże, Grudkowska, Tropinka, Południowa 2000r.Przyłącza kanalizacyjne z rur PCV Dn:160 o dł. L=363 mb (35szt) wraz z przeciskami z rur stalowych Dn:219 o dł. L=49 mb	41 180,00
19.	Kanalizacja deszczowa WIPRO ul. Zastawa 2000r.	Kanał deszczowy z rur żelbetowych kl. II, D:0,30 m o dł. 305 mb, łącznie z przykanalikami	101 508,00
20.	Kanalizacja sanitarna PCV w Białowieży 2000r. (PK30.12.2001r.)	Kanał sanitarny grawitacyjny PCV Dn:200 w ul. Centura, Wojciechówka, Park Dyrekcyjny, ul. bez nazwy przy ul. Krzyże o łącznej dł. L=1261,5 mb. Kanał tłoczny PCV Dn:90 w Parku Dyrekcyjnym o dł. L=111,5 mb. Przepompownia Metalchem Dn:1400 w Parku Dyrek.- 1szt. Przyłącza kanaliz.PCV Dn:160 o dł. L=131,5 mb	327 389,00
21.	Wodociąg Białowieża	Budynek hydroforni położony na działkach nr geod. 93/5, 93/7, 87/, 88/2, 108/1 o łącznej pow. 0,3283 ha. Budynek hydrofornik o pow. 269 m ² , studnie głębinowe - 2 szt. , rurociąg dł. 22,2 km, w Białowieży i 2,7 km w Teremiskach	322 184,00
22.	Wodociąg Podolany	Sieć wodociągowa z PCV DN100 lub 398, przejścia po drogą PE40 szt. 7 dł. 64 mb, Wcinki do wodociągu szt. 3	23 586,06
23.	Kanalizacja sanitarna i wodociąg ul. Wojciechówka	Dz. nr geod. 445 i 620/2 obr. Białowieża, Kanał sanitarny z nr PEØ200 o dł. 26 mb, Studnie kanalizacyjne Ø1000 szt. 6, Studnie kanalizacyjne Ø425 szt. 3, Sieć wodociągowa z PVCØ110 o dł. 283 mb, Hydrant nadziemny Ø80 szt. 3	kan. -112.079,98 wod. - 13 554,79

24	Oczyszczalnia ścieków Czerlonka	Oczyszczalnie przydomowe o wydajności 50RLM	91.000,00
26	Kanalizacja ul.Sportowa, Żubrowa	13599/MG/10/2020	25.624,69
27	Kanalizacja wraz z przepompownią ścieków i kanałem tłocznym ul.Browska	141/OT/2020	135.852,71
	Razem		12.072.578,89

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Drogi gminne w rozumieniu ustawy o drogach publicznych to takie, które w drodze uchwały Rady Gminy Białowieża zostały zakwalifikowane do kategorii dróg gminnych. Gmina Białowieża w bezpośrednim zarządzie ma 17,259 km dróg gminnych o łącznej wartości 10.650.108,32 zł.

Nazwa drogi	Długość km	Rodzaj nawierzchni				Kwota
		bitumiczna	betonowa	kostka	gruntowa	
ul. Browaska	1,4	0,50			0,9	972.279,26 zł
ul. Simony Kossak	0,6				0,6	
ul. Centura	0,4	0,1			0,3	172 349,19 zł
ul. Leśna	0,21	0,21				0,00
ul. Łowiecka	0,25		0,25			0,00
ul. Meleszkowska	0,48	0,48				815 816,97 zł
ul. Mostowa	1,05	0,36	0,21		0,48	0,00
ul. Nowa	0,69	0,11	0,26		0,32	1.082.970,36 zł
ul. Ogrodowa	0,24			0,24		265 523,51 zł
ul. Paczoskiego	1,03	0,11	0,12	0,16	0,64	575.504,56
Podolany Pierwsze	0,26	0,26				73.800,00
Podolany drugie	0,47	0,47				0,00
ul. Podleśna	0,11	0,11				0,00

ul. Sportowa	0,68			0,68		885 975,40 zł
ul. Tropinka	1,09			1,09		1 371 671,35 zł
ul. Wojciechówka	0,87	0,87				1.509.011,78 zł
ul. Załek Osoczników	0,16	0,16				0,00
ul. Załek Bartników	0,42	0,42				0,00
ul. Puszczańska	0,31		0,21		0,12	493.875,13 zł
droga do cmentarza	0,13			0,13		141 819,00 zł
ul. Żubrowa	0,3	0,3				0,00
ul. Brzozowa	0,42	0,06			0,36	0,00
ul. Kamienne Bagno	0,79				0,79	0,00
ul. Jesionowa	0,15				0,15	0,00
ul. Żurawia	0,35				0,35	0,00
ul. Polna	0,23	0,23				1 083 553,32 zł
ul. Południowa	0,38	0,36			0,02	
ul. Polecha	0,17	0,17				
ul. Załek Rudników	0,12	0,12				
Droga gminna na dz. 851, 887 na szlaku w dolinie rzeki Narewka	1,346				1,346	183 454,00 zł
Ciąg pieszo jezdny wzdłuż Narewki od parkingu do ul. Paczoskiego	0,243			0,243		250 925,00 zł
ul. Rieczna	0,15				0,15	
ul. Sarnia	0,35				0,35	697.121,19
ul. Cegielniana	0,47				0,47	
ul. Dębowa	0,3	0,3				74.458,30
ul. Rysia	0,46				0,46	
ul. Wilcza	0,18				0,18	
RAZEM	14,856	5,52	1,17	1,77	7,336	10.650.108,32

W 2022 r. przebudowano i wyremontowano:

- ulicę Sarnią, Puszczańską w Białowieży – 1.020.546,42 zł

V. Jednostki i instytucje kultury

- Gminna Biblioteka Publiczna w Białowieży
- Białowiecki Ośrodek Kultury w Białowieży posiada przekazane w trwały zarząd 8 działek o łącznej powierzchni 11 665,70 m²
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białowieży
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Białowieży

Środki trwałe pozostające na stanie jednostek przedstawia tabela.

Mienie w ewidencji jednostek organizacyjnych i instytucji kultury według stanu na dzień 31.12.2022 r.

Lp.	Nazwa	Środki trwałe		
		Grunty Budynki i budowle Obiekty inżynierii lądowej Maszyny i urządzenia Narzędzia i przyrządy	Umorzenia	Netto
1.	Białowiecki Ośrodek Kultury w Białowieży	960.338,59	615.985,92	344.352,67
2.	Gminna Biblioteka Publiczna w Białowieży	14.496,27	14.496,27	0,00
3.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białowieży	36.145,79	36.145,79	0,00
4.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Białowieży	8.223.302,16	4.294.895,31	3.928.406,85
	Razem:	9.234.282,81	4.961.523,29	4.272.759,52

2. Plan Rozwoju Lokalnego.

Plan Rozwoju Lokalnego został przyjęty Uchwałą Nr XVI/87/16 RADY GMINY BIAŁOWIEŻA z dnia 16 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia „Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Białowieża na lata 2016-2022”.

Plan Rozwoju Lokalnego jest wyrazem dążeń władz gminy do poprawy warunków życia ludności oraz podnoszenia atrakcyjności inwestycyjnej gminy. Program Rozwoju Lokalnego Gminy Białowieża na lata 2016-2022 i obejmuje swoim zakresem kierunki długoterminowego rozwoju gminy. Opracowanie zawiera także szczegółowy plan działania wskazujący konkretne działania zaplanowane do realizacji w perspektywie czasowej, jaką jest objęty niniejszy dokument. Opracowanie składa się z trzech obszarów merytorycznych. Pierwszy z nich zawarty jest w pierwszym rozdziale prezentującym kondycję społeczno-gospodarczą gminy. Ta część zawiera szereg zestawień danych statystycznych, które poddają się różnym analizom i interpretacjom, a tym samym pozwalają uzyskać informacje o kondycji gminy w wybranych aspektach. Drugi obszar merytoryczny obejmuje zagadnienia Planu Rozwoju Lokalnego. Składa się na nie kilka rozdziałów, w których zawarte są zagadnienia problemowe zidentyfikowane w gminie (na podstawie dokumentów strategicznych i przeprowadzonych konsultacji społecznych), cele wraz z opisanymi zadaniami, szczegółowy plan działań a także zagadnienia obejmujące monitorowanie, wdrażanie i aktualizację Planu. Trzeci obszar merytoryczny obejmuje Prognozę Oddziaływania na Środowisko, która w całości poświęcona jest zagadnieniom związanym z wpływem realizacji Planu Rozwoju Lokalnego na środowisko naturalne. W tej części zamieszczono szczegółową charakterystykę zasobów naturalnych gminy i analizę czynników oddziałujących na środowisko.

Realizacja działań zakładanych w PRL przyniesie także szereg pozytywnych konsekwencji zarówno społecznych (dla mieszkańców) jak i dla środowiska.

Rodzaj planowanych działań:

1. Utworzenie kąpieliska wraz z zagospodarowaniem terenu (utworzenie w plaży - w trakcie realizacji)
2. Promenada nad korytem rzeki łącząca wieżę widokową z mostem na rzece Narewka
(zrealizowano)
3. Zagospodarowanie centrum turystyczno-kulturalnego w Białowieży (w trakcie realizacji)
4. Zakup elementów małej infrastruktury turystycznej w Gminie Białowieża (w trakcie realizacji)
5. Zakup oraz montaż wiat przystankowych na terenie gminy Białowieża (zrealizowano)

6. Kluby aktywności lokalnej na terenie Gminy Białowieża (realizowane)
7. Ścieżki rowerowe na terenie Polany Białowieskiej- do realizacji
8. Zagospodarowanie terenu przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Białowieży (zrealizowano)
9. Rewitalizacja nieużytkowanego obiektu po starej szkole
10. Remont stadionu gminnego
11. Zakup oraz montaż instalacja fotowoltaicznych na budynkach prywatnych w Gminie Białowieża (zrealizowano)
12. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Białowieża.
13. Przebudowa dróg gminnych
14. Targowisko gminne

Wykonanie planowanych działań wymienionych w w/w dokumencie uzależnione jest od możliwości finansowych Gminy Białowieża jak i pozyskania środków zewnętrznych.

3. Ład przestrzenny.

Gmina Białowieża posiada studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy zatwierdzone uchwałą Nr XI/68/99 Rady Gminy Białowieża z dnia 23 grudnia 1999r. Przedmiotowy dokument planistyczny jest obowiązujący lecz ze względu na liczne zmiany legislacyjne oraz długi czas obowiązywania nie jest aktualny – nie odzwierciedla faktycznego stanu przestrzennego Gminy Białowieża.

Uchwałą Nr XXII/113/16 Rady Gminy Białowieża z dnia 27 września 2016r. w sprawie aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Białowieża stwierdzono konieczność sporządzenia nowego Studium oraz potrzebę opracowania planów miejscowych.

Uchwałą Nr XVII/98/16 Rady Gminy Białowieża z dnia 23 maja 2016r. w sprawie przystąpienia do opracowania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Białowieża, rozpoczęto procedurę sporządzenia Nowego Studium stwierdzono konieczność sporządzenia nowego Studium. Sporządzony projekt studium został poddany pod głosowanie Rady Gminy w 2018r. lecz ze względu na liczne

obwarowania z zakresu ochrony środowiska, które musiał uwzględnić, kolidujące z założeniami rozwojowymi Gminy Białowieża, Studium nie zostało uchwalone.

Gmina Białowieża posiada następujące obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- Uchwała Nr XXXII/177/98 z dnia 17 kwietnia 1998r. – zmiana części planu Uchwała Nr XVI/90/92 z dnia 2 grudnia 1992r. dla całej gminy który przestał obowiązywać z końcem 2003r. – dotyczy terenów Stacji Białowieża Pałac, terenów Hotelu Żubrówka, terenów Stacji Białowieża Towarowa, terenów Hotelu Białowieski, terenów Zakładu Badania Ssaków PAN, terenu OSP (razem ok. 13,09 ha).
- Uchwała Nr XXXII/193/98 z dnia 26 maja 1998r. – zmiana części planu Uchwała Nr V/21/85 z dnia 30 stycznia 1985r. dla całej gminy który przestał obowiązywać z końcem 2003r. – dotyczy terenów w miejscowości Budy (ok. 8,82 ha).
- Uchwała Nr XVII/90/04 z dnia 30 września 2004r. – obejmuje tereny międzynarodowego przejścia granicznego Polska – Białoruś w Białowieży (ok. 6,0 ha).

W 2022 roku wydano 44 decyzji ustalających warunki zabudowy dla działek położonych na terenie Gminy Białowieża.

4. Gminny program rewitalizacji.

Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Białowieża został przyjęty UCHWAŁĄ NR XLIII/211/18 RADY GMINY BIAŁOWIEŻA z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Białowieża na lata 2017-2023

Charakterystyka obszaru rewitalizacji:

Obszar rewitalizacji obejmuje centralną część wsi Białowieża.

Obszar ograniczony jest ulicami:-Stoczek (dawna Waszkewicza) -Sarnia-Sportowa-Kolejowa-Parkowa-Park Pałacowy. Obszar rewitalizacji zajmuje powierzchnię 48 ha czyli 0,2% ogólnej powierzchni gminy i jest zamieszkiwany przez 525 mieszkańców, którzy stanowią 25% wszystkich mieszkańców gminy. Ulice stanowiące granicę obszaru opracowania zostały przedstawione na mapie poglądowej. W obliczeniach wartości wskaźników brano pod uwagę dane statystyczne dotyczące ludności zamieszkującej obie strony ulicy. W pogłębionej analizie obszaru rewitalizacji brano pod uwagę kilka grup wskaźników, odnoszących się do:

- sfery społecznej, w tym m.in., poziomu bezrobocia, ubóstwa, bezpieczeństwa, poziomu

- edukacji,
- sfery gospodarczej, w tym m.in. koncentracji działalności gosp. wskazującej na kryzys
- społeczny,
- sfery środowiskowej, w tym m.in. jakości i stanu środowiska,
- sfery przestrzenno-funkcjonalnej, w tym m.in. jakości przestrzeni publicznej wyznaczonej przez obiekty zabytkowe wymagające z reguły kosztowych remontów
- sfery technicznej, w tym liczba obiektów użyteczności publicznej w złym stanie technicznym.

Analiza wskaźnikowa została uzupełniona wynikami analizy jakościowej oraz wnioskami płynącymi ze spotkań z mieszkańcami gminy a w szczególności obszaru rewitalizacji.

Najbardziej oczekiwanymi efektami procesu rewitalizacji problemowych obszarów gminy według mieszkańców są:

- zwiększenie liczby miejsc pracy,
- rozwój przedsiębiorczości,
- poprawa stanu bezpieczeństwa komunikacyjnego w centrum Białowieży,
- poprawa stanu technicznego obiektów użyteczności publicznej
- stworzenie bazy turystyczno-rekreacyjnej, -zwiększenie integracji mieszkańców i pobudzenie ich aktywności lokalnej.

Priorytetowe działania w zakresie osiągnięcia ww. efektów rewitalizacji powinny koncentrować się na:

- modernizacji infrastruktury towarzyszącej przy głównych ciągach drogowych (budowa parkingu),
- modernizacji obiektów użyteczności publicznej (budynek Urzędu Gminy, budynek Gminnego Ośrodka Kultury, modernizacja zabytkowego budynku tzw. „starej szkoły”)-stworzeniu warunków do rozwoju przedsiębiorczości,
- rozbudowie oferty spędzania czasu wolnego o nowe propozycje dla różnych grup wiekowych
- poszerzenie zasobów biblioteki (szkolnej oraz gminnej) o nowości czytelnicze.

Cele określone w Lokalnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Białowieża na lata 2017-2023 są wynikiem pełnego spojrzenia na zidentyfikowane, na etapie diagnozy gminy, problemy społeczne oraz gospodarczo-przestrzenno-środowiskowe obszaru rewitalizacji. Cele te wynikają z przyjętej wizji obszaru po rewitalizacji.

Cel ogólny - Poprawa jakości życia oraz jego warunków mieszkańców obszaru rewitalizacji Białowieża Centrum poprzez szereg działań rewitalizacyjnych służących eliminacji negatywnych zjawisk w sferze społeczno-gospodarczej oraz przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej oraz technicznej w celu stworzenia przestrzeni przyjaznej mieszkańcom.

Lista podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

1. Zagospodarowanie i uporządkowanie przestrzeni publicznej przy ul. Kolejowej w Białowieży
2. ŻUBROTEKA miejsce aktywności i twórczego działania.
3. "Zmieniamy siebie" zwiększenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych z obszaru rewitalizacji.
4. "Szach-Mat" tajniki gry w szachy zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych z obszaru rewitalizacji.
5. "DO YOU SPEAK ENGLISH?" kursy językowe j. angielskiego
6. "Dobra książka" popularyzacja czytelnictwa wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji.

5. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Białowieża na lata 2019-2023 został przyjęty Uchwałą NR V/40/19 Rady Gminy Białowieża z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Białowieża na lata 2019 - 2023.

Dokument opracowano w celu tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej gminy Białowieża, zapewnienia lokali mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach.

Gmina posiada następujące lokale mieszkalne:

1. Białowieża, ul. Stoczek 53 – 1 lokal,
2. Białowieża, ul. Krzyże 4 – 3 lokale

3. Białowieża, ul. Pałacowa 28 – 1 lokal,
4. Grudki 8 – 1 lokal,
5. Grudki 6 – 1 lokal,
6. Grudki 13 – 1 lokal,
7. Czerlonka 13 – 1 lokal,
8. Czerlonka 21 – 2 lokale,
9. Czerlonka 25 – 1 lokal,
10. Czerlonka 27 – 3 lokale,
11. Białowieża, ul. Sportowa 10 – 3 lokale.

Lokale wchodzące w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Białowieża, w przeważającej części znajdują się w budynkach wielorodzinnych, wybudowanych w latach 60 i 70 XX wieku, zatem wszystkie one wymagają remontów i modernizacji.

Zakłada się w kolejnych latach polepszenie stanu technicznego lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy poprzez przeprowadzenie remontów w ramach posiadanych środków finansowych. Dopuszcza się możliwość finansowania remontów i modernizacji przez lokatorów we własnym zakresie, w zamian za zaliczenie poniesionych kosztów na poczet czynszu.

Prognozuje się, że w latach 2019-2023 wielkość zasobu ulegnie zmianie w szczególności poprzez zbycie lokali

Priorytetem przy realizacji inwestycji i remontów budynków mieszkalnych będzie w pierwszej kolejności usuwanie stanów awaryjnych w budynkach zagrażających bezpieczeństwu mieszkańców oraz konstrukcji technicznej budynków, a w dalszej kolejności działań podnoszących standard zamieszkania (modernizacji budynków).

Zakres najpilniejszych prac remontowych budynków i lokali stanowiących własność Gminy Białowieża, planowanych do wykonania w latach 2019 - 2023, wynika ze sporządzonych w maju 2018r. protokołów z dokonanej okresowej kontroli i oględzin przewodów kominowych i połączeń dymowych, spalinowych, wentylacyjnych oraz urządzeń pomocniczo-kominowych, protokołów okresowych 5-cio letnich badań instalacji elektrycznych a także z protokołów okresowych 5-cio letnich kontroli sprawności technicznej obiektów budowlanych.

Ze względu na stan techniczny i standard mieszkaniowego zasobu Gminy Białowieża, polityka czynszowa gminy powinna zmierzać w kierunku zwiększenia ilości środków finansowych koniecznych do utrzymania zasobów mieszkaniowych w co najmniej nie pogorszonym stanie technicznym. Wpływy z czynszów docelowo winny pokrywać koszty związane z eksploatacją, remontem i zarządem mieszkaniowego zasobu Gminy Białowieża.

6. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych.

Plan na lata 2022-2024 został opracowany i przyjęty Zarządzeniem nr 47.2022 Wójta Gminy z dnia 28 września 2022 roku.

7. Program opieki nad zabytkami.

Na terenie Gminy Białowieża znajdują obiekty wpisane do Rejestru Zabytków Województwa Podlaskiego (korzystają z pełnej ochrony konserwatorskiej oraz wpisane do gminnej ewidencji zabytków. W Rejestrze Zabytków Województwa Podlaskiego znajdują się następujące obiekty:

- część układu osady, XVI-XIX, nr rej.: 386 z 14.01.1977
- kościół par. p.w. św. Teresy, ul. Waszkiewicza, 1927-1935, nr rej.: 498 z 4.03.1980
- plebania, 1933, nr rej.: 499 z 4.03.1980
- cerkiew prawosławna par. p.w. św. Mikołaja, ul. Sportowa, 1844, nr rej.: 321 z 18.08.1969
- plebania prawosławna, drewn., k. XIX, nr rej.: 369 z 23.10.1975
- cerkiew prawosławna cmentarna p.w. św. Cyryla i Metodego, drewn., XIX, nr rej.: 409 z 19.10.1977
- kapliczka prawosławna, ul. Sportowa, XIX/XX, nr rej.: 456 z 9.08.1979
- zespół pałacowy:
 - dom mieszkalny nr 9, drewn., k. XIX, nr rej.: 463 z 25.08.1979
 - dom „jegierski”, ul. Parkowa 2, 1904, nr rej.: 485 z 24.03.1980
 - dom „hofmarszałski”, 1889-94, nr rej.: 502 z 20.10.1981
 - dom „szoferów”, 1889-94, nr rej.: 612 z 19.12.1985
 - leśniczówka, drewn., 1845, nr rej.: 458 z 16.08.1979

- d. łaźnia, k. XIX, nr rej.: 611 z 23.12.1985
- magazyn, drewn., 1889-94, nr rej.: 461 z 20.08.1979
- młyn, pocz. XX, nr rej.: 486 z 26.03.1980
- stajnia i powozownia, mur.-drewn., 1890, nr rej.: 603 z 18.12.1985
- brama wjazdowa, 1899, nr rej.: 503 z 20.10.1981
- park, 1895, nr rej.: 351 z 28.02.1975
- osiedle „dyrekcyjne”, 2 poł. XIX:
 - domy urzędnicze nr 7, 8, 10, 11, 13, 15, 19, k. XIX, nr rej.: 625 z 29.12.1986
 - park dyrekcyjny, nr rej.: 438 z 18.12.1986
- zespół stacji kolejowej Białowieża Towarowa:
 - dworzec kolejowy, drewn., k. XIX, nr rej.: 626 z 30.12.1986
 - wieża ciśnień, pocz. XX, nr rej.: 711 z 20.12.1988
- zabudowania towarzyszące, XIX/XX, nr rej.: A-190 z 13.10.2009
 - budynek przepompowni wody
 - dom przy przepompowni, drewn.
 - magazyn, szach.-magazyn, drewn
 - szalet (I), drewn.-szalet (II), drewn.-szalet (III), drewn.
 - dom nr 4, drewn.-dom nr 7, drewn.-obora, drewn., przy domu nr 7-dom nr 10, drewn.
- zagroda (skansen budownictwa drewnianego), ul. Zastawa, 1880-1945, nr rej.: 765 z 30.12.1992:
 - dom I, 1880-dom II, 1900
 - stodoła ze spichlerzem, 1945
 - wiatrak koźlak (duży), 1925
 - wiatrak koźlak (mały), 1930

-łaźnia (budynek gospodarczy), 1945-warsztat, 1922

-zespół Nadleśnictwa Białowieża, ul. Wojciechówka 4, 1925-1926, nr rej.: 797 z 28.04.1995:

-leśniczówka

-dom mieszkalny

-ogród

-zespół nadleśnictwa „Jagiellońskiego”, ok. 1927, nr rej.: 740 z 26.06.1991:

-leśniczówka I

-leśniczówka II

-wozownia ze stodołą, drewn.

-stajnia, drewn.

- aleja przydrożna przy ulicy Browskiej w Białowieży decyzja nr R.5140.22.2015.KN

-stodoła ze spichlerzem, drewn.

-ogród

Wykaz obiektów nie będących w rejestrze zabytków a będące w wojewódzkiej ewidencji zabytków:

2520		1	Białowieża	hajnowski	Białowieża		część układu osady, XVI-XIX w.
2521		2	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Stoczek	kościół par. p.w. św. Teresy od Dzieciątka Jezus
2522		3	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Stoczek	plebania katolicka
2523	4	4	Białowieża	hajnowski	Białowieża		cmentarz przykościelny p.w. św. Teresy od Dzieciątka Jezus
2524		5	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Sportowa nr 3	cerkiew prawosławna parafialna p.w. św. Mikołaja Cudotwórcy
2525		6	Białowieża	hajnowski	Białowieża		dom duchowieństwa prawosławnego
2526		7	Białowieża	hajnowski	Białowieża		cerkiew greko-katolicka, ob. prawosławna cmentarna p.w. św. Cyryla i Metodego

2527	2611	8	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Zaułek Rudników nr 14	dom, ob. modlitewny Polskiego Kościoła Chrześcijan Baptystów
2528		9	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Sportowa	kapliczka prawosławna
2529	5	10	Białowieża	hajnowski	Białowieża		cmentarz parafii prawosławnej, rzymskokatolickiej i baptystów
2530	6	11	Białowieża	hajnowski	Białowieża		cmentarz wojenny- miejsce straceń
6245	672	12	Białowieża	hajnowski	Białowieża		cmentarz żołnierzy z I wojny św.
2531	616	13	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Podolany	cmentarz- zbiorowa mogiła z 2 wojny światowej
2532		14	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Parkowa	dom hofmarszalski w zespole pałacowym
2533		15	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Parkowa nr 2/3	dom jegierski nr 2/3 w zespole pałacowym
2534		16	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Parkowa	dom szoferów w zespole pałacowym
2535		17	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Parkowa	dom, tzw. mały dom jegierski
2536		18	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Parkowa	d. leśniczówka w zespole pałacowym
2537		19	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Parkowa	młyn w zespole pałacowym
2538		20	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Parkowa	d. stajnie i powozownia w zespole pałacowym
2539		21	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Parkowa	magazyn w zespole pałacowym
2540		22	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Parkowa	d. łaźnia w zespole pałacowym
2541		23	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Parkowa	brama wjazdowa do parku pałacowego
2542		24	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Parkowa	budynek bramy w zespole pałacowym
2543		25	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Parkowa nr 9	dom mieszkalny nr 9 w zespole pałacowym
2544		26	Białowieża	hajnowski	Białowieża		park pałacowy
2545	2585	27	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Park Dyrekcyjny nr 4	budynek Zarządu Puszczy Białowieskiej
2546	2607	28	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Park Dyrekcyjny nr 4	magazyn
2547	2586	29	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Park Dyrekcyjny nr 4	internat męski gimnazjum leśnego, ob.. Dom mieszkalny nr 4

2548		30	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Park Dyrekcyjny nr 4 a	stolarnia, następnie garaż nr 4a
2549	2608	31	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Park Dyrekcyjny nr 4 a	stróżówka, ob. dom mieszkalny nr 4a
2550	2609	32	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Park Dyrekcyjny nr 4 a	stołówka nr 4a
2551	908	33	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Park Dyrekcyjny nr 7	dom urzędniczy nr 7
2552	1167	34	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Park Dyrekcyjny nr 8	dom urzędniczy nr 8
2553	1168	35	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Park Dyrekcyjny nr 10	dom urzędniczy nr 10
2554	909	36	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Park Dyrekcyjny nr 11	dom urzędniczy nr 11
2555		37	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Park Dyrekcyjny nr 12	dom urzędniczy nr 12
2556	1169	38	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Park Dyrekcyjny nr 13 ob.. 24	dom urzędniczy nr 13
2557		39	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Park Dyrekcyjny nr 14	dom mieszkalny nr 14
2558	1170	40	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Park Dyrekcyjny nr 15	dom urzędniczy nr 15
2559	1171	41	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Park Dyrekcyjny nr 19 ob. 18	dom urzędniczy nr 19
2560		42	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Park Dyrekcyjny nr 21	dom mieszkalny nr 21
2561		43	Białowieża	hajnowski	Białowieża		park dyrekcyjny
2562		44	Białowieża	hajnowski	Białowieża	Stacja Białowieża Towarowa	zespół budynków Białowieża Towarowa
2563	2038	45	Białowieża	hajnowski	Białowieża	Stacja Białowieża Towarowa	dworzec kolejowy PKP Białowieża Towarowa
2564	2039	46	Białowieża	hajnowski	Białowieża		wieża w zespole stacji Białowieża Towarowa
2565	2599	47	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Century nr 8	wieża ciśnień
2566	3797	48	Białowieża	hajnowski	Białowieża	Stacja Białowieża Towarowa	przepompownia wody w zespole budynków stacji Białowieża Towarowa

2567	2239	49	Białowieża	hajnowski	Białowieża	Stacja Towarowa	Białowieża	budynek magazynowy w zespole budynków stacji Białowieża Towarowa
2568	2238	50	Białowieża	hajnowski	Białowieża	Stacja Towarowa	Białowieża	budynek magazynowy (po zachodniej stronie budynku dworca) magazyn w zespole budynków stacji Białowieża Towarowa
2569	3798	51	Białowieża	hajnowski	Białowieża	Stacja Towarowa	Białowieża	budynek mieszkalny przy przepompowni wody w zespole budynków Białowieża Towarowa
2570	2045	52	Białowieża	hajnowski	Białowieża	Stacja Towarowa	Białowieża	dom nr 4 w zespole budynków stacji Białowieża Towarowa
2571	2040	53	Białowieża	hajnowski	Białowieża	Stacja Towarowa	Białowieża	dom nr 7 w zespole budynków stacji Białowieża Towarowa
2572	2236	54	Białowieża	hajnowski	Białowieża	Stacja Towarowa	Białowieża	dom mieszkalny nr 10 w zespole budynków stacji Białowieża Towarowa
2573	2043	55	Białowieża	hajnowski	Białowieża	Stacja Towarowa	Białowieża	budynek gospodarczy (obora) w zespole budynków Białowieża Towarowa
2574	3800	56	Białowieża	hajnowski	Białowieża	Stacja Towarowa	Białowieża	budynek szaletu w zespole budynków stacji Białowieża Towarowa
2575	3796	57	Białowieża	hajnowski	Białowieża	Stacja Towarowa	Białowieża	budynek szaletu w zespole budynków stacji Białowieża Towarowa
2576	2240	58	Białowieża	hajnowski	Białowieża	Stacja Towarowa	Białowieża	budynek szaletu w zespole budynków Białowieża Towarowa
6297	2042	59	Białowieża	hajnowski	Białowieża	Stacja Towarowa	Białowieża	budynek mieszkalny nr 3 w zespole Stacji Białowieża Towarowa
6298	2237	60	Białowieża	hajnowski	Białowieża	Stacja Towarowa	Białowieża	magazyn kolejowy nr 8 w zespole Stacja Białowieża Towarowa
6299	3799	61	Białowieża	hajnowski	Białowieża	Stacja Towarowa	Białowieża	magazyn w zespole Stacja Białowieża Towarowa

2577	2486	62	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Zastawa nr 69	zespół budownictwa drewnianego (skansen)
2578	2491	63	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Zastawa nr 69	łaźnia w zespole budownictwa drewnianego (skansen)
2579	2490	64	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Zastawa nr 69	warsztat w zespole budownictwa drewnianego (skansen)
2580	3216	65	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Zastawa nr 69	dom (chałupa), ob. Dom Bractwa Młodzieży Prawosławnej w zespole budownictwa drewnianego (skansen)
2581	3215	66	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Zastawa nr 69	dom (chałupa) w zespole budownictwa drewnianego (skansen)
2582	2487	67	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Zastawa nr 69	dom (chałupa) I w zespole budownictwa drewnianego (skansen)
2583	2488	68	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Zastawa nr 69	dom (chałupa) II w zespole budownictwa drewnianego (skansen)
2584	2209	69	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Zastawa nr 69	budynek mieszkalno - gospodarczy (obora) w zespole budownictwa drewnianego (skansen)
2585	2489	70	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Zastawa nr 69	stodoła ze spichlerzem w zespole budownictwa drewnianego (skansen)
2586	2492	71	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Zastawa nr 69	wiatrak koźlak (duży) w zespole budownictwa drewnianego (skansen)
2587	2493	72	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Zastawa nr 69	wiatrak koźlak (mały) w zespole budownictwa drewnianego (skansen)
6302	757	73	Białowieża	hajnowski	Białowieża	Zastawa	wiatrak kozłowy
2588	2539	74	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Podolany nr II	zespół budynków Nadleśnictwa Jagiellońskiego z ok. 1927
2589	2541	75	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Podolany II	leśniczówka - mieszkanie leśniczego w zespole Nadleśnictwa Jagiellońskiego
2590	2540	76	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Podolany II	leśniczówka II - budynek urzędu w zespole Nadleśnictwa Jagiellońskiego
2591	2544	77	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Podolany nr II	wozownia ze stodołą w zespole Nadleśnictwa Jagiellońskiego
2592	2542	78	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Podolany nr II	stajnia w zespole Nadleśnictwa Jagiellońskiego
2593	2543	79	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Podolany II	stodoła ze spichlerzem i oborą w zespole Nadleśnictwa Jagiellońskiego
2594		80	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Podolany II	ogród w zespole Nadleśnictwa Jagiellońskiego
2595		81	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Wojciechówka nr 4	zespół leśniczówek z lat 1925 - 27 wraz z otaczającym gruntem
2596	2533	82	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Wojciechówka nr 4	leśniczówka - budynek urzędu nr 4 w zespole Nadleśnictwa Białowieża

2597	2534	83	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Wojciechówka nr 4	dom mieszkalny - "sekretarzówka" nr 2 w zespole Nadleśnictwa Białowieża
2599		84	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Wojciechówka nr 4	brama wjazdowa
2600	2536	85	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Wojciechówka nr 4	stodoła nr 4
2601		86	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Wojciechówka nr 1	stodoła z oborą nr 1
2602		87	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Wojciechówka nr 1/3	stodoła II, ob. garaż nr 1/3
2603		88	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Wojciechówka nr 3	stróżówka nr 3
2604	2494	89	Białowieża	hajnowski	Białowieża	Osada Dziedzinka	leśniczówka "Dziedzinka"
2605	2495	90	Białowieża	hajnowski	Białowieża	Osiedle Dziedzinka	stodoła ze spichlerzem w leśniczówce "Dziedzinka"
2606	2583	91	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Century nr 1	budynek zarządu I
2607	2584	92	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Century nr 2	budynek zarządu II
2608		93	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Century nr 3	dom nr 3
2609		94	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Century nr 3	budynek gospodarczy nr 3
2610	2594	95	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Century nr 4	dom nr 4
2611	2595	96	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Century nr 5	dom nr 5
2612	2596	97	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Century nr 6	dom nr 6
2613	2597	98	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Century nr 7	dom nr 7
2614	2598	9	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Century nr 8	dom nr 8
2615	2600	100	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Century nr 9	dom nr 9
2616	2601	101	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Century nr 10	dom dyrektora firmy nr 10
2617	1053	102	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Kolejowa	pawilon PTTK
2618	915	103	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Kolejowa	dom mieszkalny przy stacji Białowieża Pałac
2619	2044	104	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Krzyże nr 17	dom (chałupa) nr 17

2620	2602	105	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Krzyże nr 29	budynek nadleśnictwa (drogomistrzówka)
2621	2603	106	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Krzyże nr 29	obora nr 29
2622	2604	107	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Krzyże nr 29	stodoła ze spichlerzem nr 29
2623	2605	108	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Krzyże nr 31	gajówka, ob. dom mieszkalny nr 31
2624	2587	109	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Krzyże nr 36	drogomistrzówka, ob. hotel nr 36
2625	2606	110	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Pałacowa nr 71	drogomistrzówka, ob. dom mieszkalny nr 71
2626	1052	111	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Parkowa nr 3	szkoła
2627	917	112	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Parkowa nr 7	dom dróżnika, następnie kasa, ob. dom mieszkalny nr 7
2628	2242	113	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Podolany II nr 29	dom (chałupa) nr 29
2629	2241	114	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Podolany II nr 21	dom nr 21
2630	2046	115	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Podolany II nr 28	dom nr 28
2631	2045	116	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Podolany I nr 29	dom nr 29
2632	2243	117	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Podolany II nr 31	dom nr 31
2633	2244	118	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Podolany II nr 33	dom nr 33
2634	2047	119	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Podolany II nr 35	dom nr 35
2635	2048	120	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Podolany II nr 44	dom (chałupa) nr 44
2636	2049	121	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Podolany II nr 45	dom (chałupa) nr 45
2637	1166	122	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Południowa nr 4	dom (chałupa) nr 4
2638	2245	123	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Tropinka nr 30	dom nr 30
2639	2246,3	124	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Tropinka nr 45	dom (chałupa) nr 45
2640	2247	125	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Tropinka nr 47	dom (chałupa) nr 47
2641	2248	126	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Tropinka nr 52	dom (chałupa) nr 52

2642	2249	127	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Tropinka nr 57	dom nr 57
2643	2250	128	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Tropinka nr 67	dom (chałupa) nr 67
2644	2251	129	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Tropinka nr 78	dom (chałupa) nr 78
2645	2252	130	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Tropinka nr 83	dom (chałupa) nr 83
2646	2253	131	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Tropinka nr 90	dom (chałupa) nr 90
2647	2254	132	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Tropinka nr 96	dom (chałupa) nr 96
2648	2255	133	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Tropinka nr 103	dom (chałupa) nr 103
2649	914	134	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Tropinka nr 119	dom (chałupa) nr 119
2650	2610	135	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Stoczek nr 3	dom nr 3
6301	3112	136	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Stoczek nr 10	dom nr 10
2651	3858	137	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Stoczek nr 96	dom (chałupa) nr 96
2652	3110	138	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Stoczek nr 13	dom (chałupa) nr 13
6241	6241	139	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Stoczek 68	studnia kamienna
2653	2937	140	Białowieża	hajnowski	Białowieża	ul. Stoczek nr 78	dom nr 78
6304	2496	141	Czerlonka	hajnowski	Białowieża		stacja kolejowa
2654	617	142	Zwierzyniec	hajnowski	Białowieża		cmentarz - mogiła z II wojny św.

Natomiast w Gminnej Ewidencji Zabytków ujęto 178 nieruchomości, większość z nich wpisano również do Wojewódzkiej Ewidencji. Ponadto ustanowiono strefę ochrony konserwatorskiej. W strefie tej zakłada się priorytet wymagań i ustaleń konserwatorskich nad aspektami wynikającymi z działalności inwestycyjnej, gospodarczej i usługowej. Wszelkiego typu działalności (przebudowa, remonty, adaptacje, modernizacje, rozbiórki) na nieruchomościach znajdujących się w strefie ochrony wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Z uwagi na brak aktualnego Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami konieczne jest zlecenie firmie zewnętrznej opracowanie dokumentu na kolejne 4 lata oraz zweryfikowania stanu obecnego. Po sporządzeniu w/w programu zostanie przekazany do zaopiniowania Podlaskiemu Konserwatorowi Zabytków, a następnie zostanie przedłożony do uchwalenia radzie Gminy Białowieża.

8. Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego.

Zgodnie z zapisami art. 9 ust. 1 pkt 1 lit a ustawy z dnia 16.12.2010 o publicznym transporcie drogowy (t.j. Dz. U. z 2018r, poz. 2016) 1) gmina opracowuje w/w plan, gdy liczba mieszkańców wynosi co najmniej 50 000 - w zakresie linii komunikacyjnej albo sieci komunikacyjnej w gminnych przewozach pasażerskich. W związku z powyższym nie zachodzą przesłanki do obowiązkowego uchwalenia przedmiotowego planu.

9. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.

Gmina posiada przedmiotowy plany. Został on podjęty Uchwałą NR XI/69/19 Rady Gminy Białowieża z dnia 31 października 2019 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych na lata 2019- 2027. Działania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej podejmowane są zarówno przez Urząd Gminy Białowieża jak też przez podmiot zajmujący się gospodarką tj. Wodociągi Podlaskie. Wszelkie inwestycje uzależnione są od możliwości własnych środków finansowych jak też pozyskanych z zewnątrz. W związku z tym, iż Gmina Białowieża funkcjonuje w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych, posiadany pewne preferencje w ubieganiu się o środki na realizację działań w tym zakresie. Zgodnie z V aktualizacją KPOŚK - przyjęty został projekt pod nazwą "Budowa kanalizacji sanitarnej i przepompowni ścieków w Białowieży ul. Mostowa, Ogrodowa, Podolany Drugie, Wojciechówka, Browska.

Zgodnie z zapisem art. 21 ust. 7 ustawy z dnia 7 czerwca 2001r o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2018r, poz. 1152) - obowiązek opracowania planu nie dotyczy przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, które nie planują budowy urządzeń wodociągowych lub urządzeń kanalizacyjnych.

10. Plan gospodarki niskoemisyjnej

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Białowieża został przyjęty Uchwałą Nr X/57/15 Rady Gminy Białowieża z dnia 17 września 2015 roku.

Plan został opracowany, aby przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym do roku 2020 tj.: redukcja emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, redukcji zużycia energii finalnej.

W/w plan zawiera następujące elementy:

- metodologię inwentaryzacji CO₂ (wielkość emisji ze spalania paliw - potrzeby ciepłe domu; z zużycia energii elektrycznej przez budynki i oświetlenie drogowe; ze spalania paliw przez pojazdy mechaniczne),
- inwentaryzację końcową dla w/w przedmiotów,
- bilans zużycia energii końcowej i emisji CO₂ na terenie gminy,
- inwentaryzację wykorzystania energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii
- bilans wykorzystania energii pochodzącej z OZE na terenie gminy,
- przedsięwzięcia modernizacyjne w zakresie gospodarki niskoemisyjnej.

Obecnie wymaga on aktualizacji.

11. Program ochrony środowiska

Program jest dokumentem analizującym istniejący stan poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego Gminy Białowieża oraz przedstawiającym cele i zadania konieczne do realizacji w celu zachowania dobrego stanu środowiska. W ramach działań z zakresu ochrony środowiska zostały podjęte działania:

- na bieżąco aktualizowana jest baza azbestowa,
- przeprowadzono inwentaryzację azbestu pozostającego na terenie gminy.

Ponadto realizowane są zadania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, ochrony klimatu, powietrza i wód, edukacji ekologicznej w zakresie zasad prawidłowej segregacji odpadów. W 2022r Gmina Białowieża osiągnęła wszelkie poziomy recyklingu i odzysku zebranych odpadów segregowanych.

12. Polityka społeczna.

a. Strategia rozwiązywania problemów społecznych

I. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Białowieża, przyjęta została Uchwałą Nr VI/38/2015 Rady Gminy Białowieża w dniu 30 marca 2015 roku, aktualizacja na lata 2021-2023 Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Białowieża, przyjęta została Uchwałą Nr XXII/123/2020 Rady Gminy Białowieża w dniu 18 grudnia 2020 roku

Działania strategiczne podejmowane są w kierunku zabezpieczenia potrzeb socjalnych jednostek i rodzin, uzyskania wyższego poziomu życia, minimalizacji skutków chorób, niepełnosprawności i starości oraz innych sytuacji losowych.

W strategii założono pięć celów głównych na lata 2015-2023, aktualizacja na lata 2021-2023 Są to:

- 1) Wsparcie rodziny, systemu opieki nad dzieckiem i edukacji.
- 2) Rozwój rynku pracy i pomocy osobom bezrobotnym.
- 3) Wzmocnienie systemu efektywnej pomocy społecznej i zdrowia.
- 4) Budowa systemu bezpieczeństwa.
- 5) Rozwój infrastruktury kulturalnej i kapitału społecznego.

II. Podstawowymi zadaniami realizowanymi w gminie w ramach funkcjonowania GOPS w Białowieży było wsparcie tej grupy świadczeniami poprzez:

1. Świadczenie środowiskowych usług opiekuńczych:
 - Usługi opiekuńcze świadczone dla 7 osób.
2. Wsparcie materialne, finansowe, praca socjalna, poradnictwo i interwencja.

- Realizacja świadczeń z ustawy o pomocy społecznej;
- Realizacja zadań z ustawy o dodatkach mieszkaniowych i energetycznych;
- Realizacja zadań z ustawy o świadczeniach rodzinnych;
- Realizacja zadań z ustawy o pomocy uprawnionym do alimentów;
- Realizacja zadań z ustawy o wsparciu rodziny i pieczy zastępczej;
 - Realizacja zadań z ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci;
- Realizacja zadań z ustawy „Za życiem”;
- Realizacja zadań ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- Realizacja zadań ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu Alkoholizmowi;
- Realizacja zadań ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- Realizacja zadań ustawy o Karcie Dużej Rodziny;
- Realizacja zadań ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- Realizacja zadań Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start”;
- Realizacja zadania dotyczącego wydawania zaświadczeń o wysokości miesięcznego dochodu na potrzeby wydania zaświadczenia o dochodach w celu złożenia wniosku o dofinansowanie „Czyste Powietrze”;
- Realizacja zadań dotyczących Funduszu Pomocy Ukrainie;
- Realizacja zadań dotyczących ustawy o dodatku węglowym;
- Realizacja zadań dotyczących ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw;
- Realizacja zadań dotyczących ustawy o dodatku osłonowym;
- Realizacja zadań dotyczących ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku z związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej,

Zadaniem gminy wynikającym art. 16 a ustawy o pomocy społecznej jest sporządzanie oceny zasobów w zakresie pomocy społecznej. Ocena zasobów przygotowana jest w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Opracowanie obejmuje infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy jak również planowane prognozy i działania. Ocena jest materiałem poglądowym, opracowanie zgodnie z założeniami ustawy o pomocy społecznej i corocznie przedstawiane na Sesji Rady Gminy Białowieża. Ocena zasobów pomocy społecznej za 2022 rok została przedstawiona na XLIV Sesji Rady Gminy Białowieża w dniu 18.05.2023 roku.

b. Gminny program wspierania rodziny w Gminie Białowieża na lata 2021-2023, został przyjęty Uchwałą Nr XXIII/139/21 Rady Gminy Białowieża z dnia 4 marca 2021 roku.

I. Zawarte w programie propozycje pomocowe wspierają rodzinę w prawidłowym wypełnianiu funkcji. Założeniem Programu jest wspieranie rodziny naturalnej już na etapie gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji kiedy dziecko musi opuścić rodzinę. Program uwzględnia lokalne uwarunkowania i nakreśla kierunki działań w perspektywie trzyletniej. Nadrzędnym ich celem jest wspieranie rodziny w jej opiekuńczo wychowawczej roli względem dzieci.

Na podstawie art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

II. Wnioski z ostatniego rocznego sprawozdania z realizacji programu

Sprawozdanie z realizacji programu za 2022 rok zostało przyjęte na XLII Sesji Rady Gminy Białowieża w dniu 20.03.2023 roku na Sesji Rady Gminy Białowieża .

Plany i potrzeby związane z realizacją zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Programu wspierania rodziny w Gminie Białowieża na lata 2021-2023 na rok 2022:

1. Kontynuacja wsparcia dla podmiotów realizujących zadania programu.
2. Bieżące dokonywanie analizy potrzeb w zakresie uruchomienia wsparcia w postaci rodziny.

wspierającej i asystenta rodziny oraz opracowanie sposobu realizacji wsparcia.

3. Zabezpieczenie funduszy na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.
4. Podnoszenie kwalifikacji osób działających na rzecz rodziny.
5. Opracowanie sprawozdawczości z zakresu realizacji ustawy i programu.

c. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

d. Program przeciwdziałania narkomanii

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii nakładają na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia tych napojów, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, oddziaływania na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielania pomocy ich rodzinom, a także odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej, zdrowotnej przeciwdziałającej problemom narkomanii, w tym leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych oraz ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych. Program uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025, z uwzględnieniem zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, określa kierunki podejmowanych działań, wskazuje podmioty odpowiedzialne za ich realizację oraz źródła finansowania.

Oba programy określała UCHWAŁA NR XXXII/189/22RADY GMINY BIAŁOWIEŻA z dnia 28 stycznia 2022 r

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok”. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022 zawierał zadania, które były realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych oraz z wykorzystaniem istniejących zasobów służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień.

Działania podejmowane w ramach niniejszego programu miały za cel zmniejszenie różnorodnych problemów powodowanych przez alkohol w całej społeczności lokalnej, a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka. Główne problemy to m.in. picie alkoholu przez młodzież, szkody zdrowotne związane z nadużywaniem alkoholu, zaburzenia życia rodzinnego związane z alkoholem, w tym zjawisko przemocy domowej, nietrzeźwość w miejscach publicznych. Ze względu na to, że Gmina Białowieża jest małą gminą, na terenie której nie funkcjonuje ośrodek leczenia odwykowego ani poradnia prowadząca terapię odwykową, zadania skupiały się przede wszystkim na profilaktyce I - rzędowej, uniwersalnej.

Kluczową rolę w działaniach podejmowanych w ramach w/w Programu odgrywała Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Urząd Gminy Białowieża.

Realizatorzy programu współpracowali z następującymi podmiotami:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białowieży.
2. Zespół Interdyscyplinarny w Białowieży.
3. SP ZOZ w Hajnówce: Poradnia Leczenia Uzależnień, Ośrodek Zdrowia w Białowieży.
4. Sąd Rejonowy w Hajnówce i Kuratorzy Sądowi.
5. Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce, w tym Posterunek Policji w Białowieży.
6. Placówki oświatowo-wychowawcze funkcjonujące na terenie Gminy Białowieża.
7. Białowieski Ośrodek Kultury ze świetlicami wiejskimi.
8. Biblioteka Publiczna im. Igora Nowakowskiego w Białowieży.
9. Uczniowski Klub Sportowy "Olimpijczyk" w Białowieży.
10. Klub Seniora w Białowieży.
11. Ochotnicza Straż Pożarna w Białowieży,
12. Koło Wędkarskie "Tarpan" w Białowieży

Na poziomie lokalnym pomoc dla osób i rodzin dysfunkcyjnych z powodu nadużywania alkoholu, prowadzona jest w specjalistycznych placówkach, tj. w Poradni Leczenia Uzależnień, Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej.

W szkołach i innych placówkach w ramach systemu oświaty prowadzona jest profilaktyka uniwersalna, wdrażane są także programy wczesnej interwencji dla rodziców. Przy prowadzeniu działań profilaktycznych oraz interwencyjnych, szkoły współpracują z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

Policja, Prokuratura oraz Sąd realizują zadania z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych w ramach swoich kompetencji.

Instytucje kultury, organizacje pozarządowe realizują pozalekcyjne, środowiskowe programy dotyczące profilaktyki uzależnień, adresowane głównie do dzieci i młodzieży.

Główne zadania programu:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniami.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych, zgodnie z kryteriami określonymi w Narodowym Programie Zdrowia w formie profilaktyki uniwersalnej i selektywnej.
4. Promocja zdrowia w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez edukację zdrowotną.
5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Realizacja zadań w ramach Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2022, finansowana była ze środków własnych Gminy pochodzących w 100% z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań publicznych w ramach realizacji Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2021 określała uchwała budżetowa. Oznaczało to, że środki pochodzące z opłat, były ściśle powiązane z realizacją gminnego programu i nie mogły być przeznaczone na inne, nie związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii zadania.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) liczy 6 członków. W roku 2022 spotykała się 2 razy. Komisja pozytywnie zaopiniowała 2 wnioski dotyczących zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz zadania w poniższej tabeli:

Liczba osób, z którymi prowadzili rozmowy członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 r.	
Osoby uzależnione od alkoholu:	0
Członkowie ich rodzin	0
Liczba osób, w stosunku, do których gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu w 2022 r:	0
Liczba osób, wobec których gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych wystąpiła w 2022 r. do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego:	0
Liczba rodzin, którym w 2022 r. udzielono pomocy w ramach grup roboczych, w skład których wchodził członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	3
Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w 2021 r.	

Osoby doznające przemocy w rodzinie:	3
Osoby stosujące przemoc w rodzinie:	3
Świadkowie przemocy w rodzinie:	1
Działania podjęte przez gminną komisję wobec członków rodzin, w których dochodziło do przemocy	
Uruchomienie procedury "Niebieskie Karty"	3
Zawiadomienie prokuratury lub policji o podejrzeniu popełnienia przestępstwa znęcania się (207 kk)	0
Zawiadomienie prokuratury lub policji o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej na szkodę osoby najbliższej	0
Prowadzenie rozmowy interwencyjnej z osobą nadużywającą alkoholu w związku ze stosowaniem przez nią przemocy	3
Motywowanie sprawcy przemocy do udziału w oddziaływaniach edukacyjno-korekcyjnych dla osób stosujących przemoc	3
Prowadzenie rozmowy z osobą doznającą przemocy w celu diagnozy jej sytuacji w rodzinie	3
Motywowanie dorosłych ofiar przemocy do zgłaszania się do miejsc specjalistycznej pomocy	3
Poinformowanie o lokalnej ofercie pomocy dla dzieci krzywdzonych	0
Powiadomienie sądu rodzinnego o sytuacji dziecka	1
Poradnictwo socjalne	3

Na obszarze gminy nie funkcjonują punkty konsultacyjno-informacyjne dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin oraz ds. narkomanii.

W Gminie Białowieża w 2022 r. z powodu alkoholizmu nie przyznano świadczeń z pomocy społecznej.

Rada Gminy Białowieża Uchwałą Nr XLVII/233/18 z dnia 23 lipca 2018 r. w sprawie ustalenia liczby maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży, zasad usytuowania miejsc sprzedaży a także sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz wprowadzenia odstępstwa od zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych na terenie Gminy Białowieża określiła następujące limity zezwoleń sprzedaży napojów alkoholowych:

- a) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy, stoiska) - 45 (po 15 na każdy rodzaj zezwolenia),
- b) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (restauracje, bary, ogródki piwne, itp.) - 90 (po 30 na każdy rodzaj zezwolenia).

W 2022 r. wydano 5 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:

- 3 zezwoleń na sprzedaż alkoholu w placówkach handlowych,
- 2 zezwoleń na sprzedaż alkoholu w placówkach gastronomicznych,
- 0 zezwoleń jednorazowe na sprzedaż alkoholu na imprezach lokalnych.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych ogółem wg stanu na 31.12.2022 r. poza miejscem sprzedaży wyniosła 8, w miejscu sprzedaży wyniosła 18.

1) Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych **do spożycia poza miejscem sprzedaży** o zawartości alkoholu wyniosła:

- do 4,5% alkoholu oraz na piwo - 1,
- powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 1
- powyżej 18% alkoholu - 1.

2) Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych **do spożycia w miejscu sprzedaży** wyniosła:

- do 4,5% alkoholu oraz na piwo - 1,
- powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 1,
- powyżej 18% alkoholu - 0.

Wpływy z zezwoleń w 2022 r. wyniosły 86.193,74 zł.

Wydatki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii wyniosły: 159.160,09 zł.

W ramach profilaktyki przeciwdziałania alkoholizmowi realizatorzy podejmowali działania informacyjne i edukacyjne:

- Programy z obszaru profilaktyki uniwersalnej skierowane do dzieci i młodzieży w ramach profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży;

- Działania nie będące ustrukturyzowanymi programami profilaktycznymi, m.in.:

- a) festyny i inne imprezy plenerowe, koncerty plenerowe,
- b) imprezy sportowo-rekreacyjne (np.: turnieje siatkarskie, wędkarskie, zawody przedmedyczne, z wyjątkiem pozalekcyjnych zajęć sportowych),
- c) konkursy plastyczne, literackie, muzyczne; taneczne, warsztaty ekologiczne itp.,
- d) pozalekcyjne zajęcia sportowe (turnieje szachowe, turnieje piłki siatkowej, nauka pływania, zawody piłki nożnej,
- e) zajęcia skierowane do seniorów i społeczności lokalnej,
- f) wyjazdy profilaktyczne,
- g) warsztaty, kampanie, szkolenia dla osób pracujących z dziećmi i młodzieżą.

Na terenie gminy w 2022 roku podejmowane były działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców, np. policyjne akcje (np. Akcja Trzeźwy Poranek, Akcja Znicz, itp.). Prowadzona była edukacja na temat bezpieczeństwa poprzez rozdawanie ulotek, plakatów.

Uczniowie Szkoły Podstawowej Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Białowieży brali udział w kampaniach lokalnych na rzecz bezpieczeństwa na drogach – „Bezpieczna droga do szkoły i domu”.

W ramach profilaktyki przeciwdziałania narkomanii realizatorzy podejmowali działania informacyjne i edukacyjne:

- 1) działania edukacyjne adresowane do dzieci, młodzieży na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, których używanie może prowadzić do uzależnienia;

- 2) działania edukacyjne adresowane do rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, a także z pozamedycznego stosowania produktów leczniczych, których używanie może prowadzić do uzależnienia;
- 3) upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin.

Rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii:

- szkolenia dla osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dotyczące wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, NSP oraz interwencji profilaktycznej;

W ramach gminnego programu profilaktycznego zrealizowano:

- 1) Programy profilaktyki uniwersalnej dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, np. „Mam wybór...wybieram rozsądek” skierowany do uczniów kl. VI SP;
- 2) Programy profilaktyki uniwersalnej rozwijające kompetencje wychowawcze osób pracujących z dziećmi i młodzieżą oraz rodziców.

Ze środków gminnego programu przeciwdziałania narkomanii finansowano także działania polegające na organizacji zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów.

Ochrona zwierząt

Program opieki nad zwierzętami

Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Białowieża w 2022 roku został przyjęty uchwałą nr XXXIII/195/22RADY GMINY BIAŁOWIEŻA z dnia 10 marca 2022r. w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Białowieża w 2022 roku”.

Podstawą Programu są dwie ustawy –ustawa o porządku i czystości, która mówi o konieczności ochrony ludzi przed bezdomnymi zwierzętami oraz ustawa o ochronie zwierząt, która obliuguje Gminę do ochrony bezdomnych zwierząt.

Program był konsultowany z Powiatowym Lekarzem Weterynarii.

W ramach realizacji „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Białowieża w 2022 roku” gmina podpisała umowę ze schroniskiem dla zwierząt Małe Boże 7A, 26-804 Stromiec prowadzonym przez Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Perro Marzena Golańska, ul. Leśna 23, 05-300 Zamienie

Do zadań Wykonawcy należały następujące zadania:

- odławianie z obszaru administracyjnego Gminy Białowieża
- zapewnienie opieki polegające na regularnym karmieniu zwierząt, stałym dostępie do wody,
- na sterylizacji lub kastracji odłowionych zwierząt przekazanych do schroniska
- usypianie ślepych miotów
- szczepienia zwierząt
- utylizacja zwłok zwierzęcych, których śmierć nastąpiła po przyjęciu do schroniska
- dostęp do pomieszczeń chroniących przed zimnem, upałem i opadami atmosferycznymi
- systematyczne poszukiwania właścicieli dla bezdomnych zwierząt

W 2022 roku z terenu Gminy Białowieża nie odłowiono zwierząt do schroniska.

Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej

W 2022 roku wprowadzono do systemu Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej 28 wniosków.

Rodzaje wniosków:

- wniosek o wpis do CEIDG- 0 wniosków
- wniosek o zmianę wpisu w CEIDG oraz innych danych – 9 wniosków
- wniosek o zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej – 11 wnioski
- wniosek o wznowienie wykonywania działalności gospodarczej – 9 wnioski
- wniosek o wykreślenie przedsiębiorcy z CEIDG – 0 wnioski

Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków

W 2022 roku wprowadzono do systemu CEEB 1118 deklaracji.

Rodzaje i liczna źródeł ciepła wynikających z CEEB na terenie Gminy Białowieża:

- Kotły gazowe – 95 punktów adresowych.
- Kocioł na paliwo stałe z automatycznym podawaniem - 111 punktów adresowych
- Kocioł na paliwo stałe z ręcznym podawaniem – 320 punktów adresowych
- Kolektory słoneczne – 197 punktów adresowych
- Kominek/koza/ ogrzewacz powietrza na paliwo stałe – 212 punktów adresowych
- piece kaflowy na paliwo stałe – 457 punktów adresowych
- trzon kuchenny/ piecokuchnia/ kuchnia węglowa – 404 punktów adresowych
- miejska sieć ciepłownicza/ ciepło systemowe/ lokalna sieć ciepłownicza – 22 punkty adresowe

„**CZYSTE POWIETRZE**” to program, którego celem jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Narzędziem w osiągnięciu celu jest **dofinansowanie** przedsięwzięć realizowanych przez beneficjentów.

- Liczba złożonych wniosków – 61
- Liczba przedsięwzięć zakończonych – 23
- Kwota wypłaconej dotacji – 367 334,76 zł